

ΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Της κ. Α. ΧΑΤΖΗ

Μέσα σε μία εποχή ραγδαίων αλλαγών που αποτυπώνονται στις εθνικές και μικτές πολιτισμικές ταυτότητες η Περιφερειακή Επιστήμη ύστερα από μία δύσκολη πορεία, στο εύρος των πολιτικών εξελίξεων, εδραιώνεται σήμερα στην συνείδησή μας ως η επιστήμη της ισόρροπης και σύμμετρης ανάπτυξης του κράτους.

Ο ορισμός που δόθηκε από την Ε.Ο.Κ. είναι σαφής ως προς το περιεχόμενό της, και καθορίζει το αντικείμενό της, ως «την δημιουργία ανάπτυξη και λειτουργία των απαιτούμενων ευκολιών για την εγκατάσταση των οικονομικών δραστηριοτήτων και των ατόμων κάτω από το φως των τεχνικών και οικονομικών απαιτήσεων, των αναγκών, των ανθρώπινων φιλοδοξιών και των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των περιφερειών»¹.

Ως βασικοί σκοποί της περιφερειακής πολιτικής θεωρούνται: η μείωση της ανεργίας, η μείωση των πληθυσμιακών πιέσεων στις κορεσμένες περιφέρειες, η διατήρηση της πολιτιστικής παράδοσης των περιφερειών, η μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων στην κατανομή του πραγματικού κατά κεφαλήν εισοδήματος, η διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, η πλήρης απασχόληση των πλουτοπαραγωγικών πόρων, η προώθηση της τεχνολογικής προόδου στις καθυστερημένες περιφέρειες, η σταθεροποίηση και η ισόρροπη ανάπτυξη της οικονομίας των περιφερειών κ.ά.

Οι σκοποί αυτοί καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιδιώξεων, που προωθούν την ισοροπία ανάμεσα στις περιφέρειες και βελτιώνουν το επίπεδο διαβίωσης του πληθυσμού.

Η σπουδαιότητα των σκοπών μας καθιστά υπεύθυνους όχι μόνο στο να μεγιστοποιήσουμε την οικονομική ευημερία των προβληματικών περιφερειών, αλλά κυρίως στο να μεγιστοποιήσουμε την προσφορά και προβολή των κοινωνικών και όχι μόνο υπηρεσιών στις περιφέρειες, μία προβολή που μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσα από ένα κράμα συνεργασίας και ανταλλαγής απόψεων επιστήμης - πολιτικής - Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας (Μ.Μ.Ε.).

1. Βλ. Ευρ. Επιτρ.: Ογδόη ετήσια έκθεση: Διαρθρωτικά Ταμεία, Βρυξέλλες, 1997, σ. 11.

Ποιά σχέση όμως διέπει τους τομείς αυτούς και ποιός είναι σήμερα ο ρόλος των ΜΜΕ στην πολιτική σκηνή αλλά και σε κάθε πτυχή της καθημερινής ζωής του σύγχρονου ανθρώπου; Με ποιο τρόπο θα μπορούσαν να υποβοηθήσουν την άσκηση της περιφερειακής πολιτικής και να την αναπτύξουν;

Αν επιχειρούσαμε οποιαδήποτε παρουσία των ΜΜΕ στην ζωή του σύγχρονου ανθρώπου θα ήταν περιττή. Τρία ρήματα μπορούν να χαρακτηρίσουν με σαφέστατο τρόπο την λειτουργία τους: ανακαλύπτουν, διαδίδουν, επιβάλλουν.

Με επιλεκτικό τρόπο διεισδύουν στους πλέον διαπροσωπικούς κοινωνικούς δεσμούς και σφραγίζουν ως ένα βαθμό το περιεχόμενό τους. Επαναπροσδιορίζουν το περιεχόμενο της κουλτούρας και πολιτισμού των λαών και συντελούν αποφασιστικά στη συντήρηση στερεοτύπων αναπαράγοντας στάσεις ζωής.

Χαρακτηριστική είναι η διατυπωθείσα παρατήρηση, ότι τα «ΜΜΕ μπορεί να μην μας λένε τι να σκεφτόμαστε, αλλά οπωσδήποτε μας λένε περί τίνος να σκεφτόμαστε».

Καταλαβαίνουμε επομένως, ότι τα ΜΜΕ συντονίζουν την συζήτηση γύρω από ότι αφορά τα ίδια και οι συνέπειες μιας τέτοιας παρατήρησης είναι πιο σημαντικές από ό,τι αρχικά φαίνεται, καθώς μπορούν να καθορίσουν τις προτεραιότητες και το εύρος των κρίσεων και επικρίσεων που τα αφορούν.

Με τις ιδιομορφίες και τις ιδιοτυπίες τους τα ΜΜΕ έχουν γίνει ένα ουσιαστικό και αποτελεσματικό όργανο μορφοποίησης και επηρεασμού της πολιτικής θέλησης των μαζών. Με την πάροδο του χρόνου τα ΜΜΕ έχουν καταστεί ένα από τα πλέον δυναμικά μέσα ελέγχου της εξουσίας².

Αφού αποσαφηνίσαμε τις δύο έννοιες περιφερειακή ανάπτυξη και ΜΜΕ θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε στον συσχετισμό τους έτσι, ώστε να κατανοήσουμε, το μέγεθος του προβλήματος, που καλείται σήμερα να αντιμετωπίσει η ελληνική πραγματικότητα.

Είναι γενικώς αποδεκτό πως η πολιτική ενημέρωση σήμερα είναι πενιχρή και ελάχιστοι πολίτες ενημερώνονται ουσιαστικά για θέματα ανάπτυξης, που προωθεί ή έχει σκοπό να προωθήσει η Κυβέρνηση, ενώ τα ρεπορτάζ επικεντρώνονται στην αντίδραση των πολιτών και στις επιπτώσεις, που αυτοί θεωρούν ότι έχει ή θα έχει στη ζωή τους.

Η διεισδυτικότητα και οι δυνατότητες των ΜΜΕ καθώς και η εξάρτηση μας από αυτά, σε ό,τι αφορά την πολιτική πληροφόρηση, ορίζουν ένα σύστημα στο οποίο ένας περιορισμένος αριθμός ατόμων, που κατέχουν κεντρικούς ρόλους στην επικοινωνία, ελέγχουν μεγάλο μέρος της εξουσίας, η οποία έχει αποφασιστική σημασία για την βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των πολιτικών πραγμάτων. Όπως έχει ήδη γραφεί «η ποιότητα των ειδήσεων για την σύγχρονη κοινωνία είναι ένας δείκτης της κοινωνικής της οργάνωσης. Όσο καλύτεροι είναι οι θεσμοί τόσο πιο οργανωμένα εκπροσωπούνται όλα τα συμφέροντα, τόσο περισσότερα διάφορα θέματα απεμπλέκονται».

Συνεχίζεται...

2. Βλ. Κωνσ. ΓΕ. Αθανασόπουλος: *Επιθεώρηση Αποκέντρωσης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Περιφερειακής Ανάπτυξης: «Τοις Εντευζομένοις ή Περί Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης»*. Αθήναι, τ. 14/1999, σ. 1 επ.